

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

12. maj 2020

Kommissionens forslag Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 og (EU) 2019/876 for så vidt angår justeringer som reaktion på covid-19-pandemien, KOM (2020) 310

1. Resumé

Kommissionen præsenterede den 28. april 2020 et forslag til at ændre EU's kapitalkravsforordning ("Capital Requirements Regulation" – CRR) som reaktion på COVID-19-krisen.

Formålet med forslaget er at understøtte kreditinstitutter i EU-landene i fortsat at låne ud til virksomheder og privatpersoner under COVID-19-krisen og den følgende genopretning af europæisk økonomi. Kommissionen finder det således begrundet at foretage visse målrettede ændringer af kapitalkravsforordningen. Der er generelt tale om lempelse af nogle af forordningens kapitalkrav til kreditinstitutter, herunder fremskyndelse af allerede aftalte lempelser af kapitalkravene.

Regeringen støtter formålet med forslaget og er åben for målrettede ændringer af lovgivningen, der er relateret til COVID-19-krisen og samtidig sikrer en fortsat robust finansiel sektor.

Den lovgivningsmæssige behandling af forslaget er på et tidligt stadie. Formandskabet har således endnu ikke fremlagt et kompromisforslag. Formandskabet lægger op til, at der hurtigt skal opnås enighed om et kompromisforslag i Rådet, muligvis allerede i løbet af maj 2020, eller i juni. Herefter skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

2. Baggrund

Den globale sundhedskrise forårsaget af COVID-19 har ført til et voldsomt globalt økonomisk tilbageslag, også i EU. Banksystemet i EU spiller en vigtig rolle i at håndtere COVID-19-krisen, bl.a. ved fortsat at låne ud til husholdninger og virksomheder, mhp. at undgå endnu større fald i økonomisk aktivitet og beskæftigelse.

Kommissionen præsenterede 28. april 2020 en meddelelse, der beskriver, hvordan de europæiske kreditinstitutter op til COVID-19-krisen er væsentligt bedre kapitaliserede sammenlignet med den globale finanskrisen i 2008, og at sektoren derfor er rustet til at spille en væsentlig rolle i at håndtere den økonomiske krise forårsaget af COVID-19. Den bedre kapitalmæssige polstring

skyldes ikke mindst den regulering af sektoren, EU har introduceret siden finanskrisen i 2008.

Formålet med meddelelsen er at samle de initiativer om fortolkninger af reglerne, som i marts-april 2020 er kommet fra bl.a. de europæiske finansielle tilsynsmyndigheder (ESA), herunder den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA), og internationale institutioner, vedr. fleksibilitet for myndigheder og finansielle virksomheder i de nuværende regler til at kunne holde hånden under økonomien.

I meddelelsen understreger Kommissionen, at de iværksatte tiltag kun vil have reel effekt, hvis banksektoren udviser samarbejdsvilje, herunder ved ikke at udbetale udbytte og ved at holde igen med bonusaflytning pga. den ekstraordinære økonomiske situation.

Kommissionen præsenterede sammen med meddelelsen et forslag til revision af kapitalkravsforordningen (ændring af CRR II), der indebærer lovgivningsændringer rettet mod at understøtte EU-landenes kreditinstitutters muligheder for fortsat at låne ud til virksomheder og privatpersoner under COVID-19-krisen. CRR II blev vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet i maj 2019 som en del af den såkaldte bankpakke.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til at ændre kapitalkravsforordningen har til hensigt at give kreditinstitutter i EU-landene de bedste forudsætninger for fortsat at låne ud til virksomheder og privatpersoner under COVID-19-krisen, uden at det svækker institutternes robusthed. Forslaget understøtter således initiativerne i meddelelsen.

Kommissionen foreslår ændringer på syv områder:

1. Forlængelse af ordning til afbødning af effekt på kapitalgrundlag af overgang til nye internationale regnskabsstandarder, IFRS 9.
2. Lempelse af minimumskapitalkrav vedr. offentligt garanterede udlån.
3. Udskydelse af anvendelsesdato for tillæg til gearingsgradkrav.
4. Ændring af behandling af eksponeringer mod centralbanker i udregning af gearingsgraden.
5. Fremskyndelse af undtagelsen fsva. softwareaktiver fra at skulle fratregges kapitalgrundlaget.
6. Fremskyndelse af lempelse af kapitalkrav for visse udlån til pensionister og arbejdstagere.

7. Fremskyndelse af lempelse af kapitalkrav vedr. udlån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og infrastruktur.

Nogle af forslagene gennemfører anbefalinger, som Basel-komiteen offentliggjorde hhv. den 27. marts 2020¹ og den 3. april 2020² som svar på COVID-19-krisen.

1. Forlængelse af ordning til afbødning af effekt på kapitalgrundlag af overgang til nye internationale regnskabsstandarder, IFRS 9

Den seneste internationale regnskabsstandard for finansielle instrumenter, IFRS 9, er blevet til på baggrund af erfaringerne fra finanskrisen, hvor tab og de deraf følgende nedskrivninger på finansielle aktiver blev undervurderet og konstateret af kreditinstitutter for sent.³ IFRS 9 har fra 1. januar 2018 skullet anvendes af alle børsnoterede virksomheder, herunder kreditinstitutter.

IFRS 9 fastlægger bl.a., at kreditinstitutter skal nedskrive værdien af sine udlån med forventede tab og ikke som under de tidligere regler først, når der er indtrådt objektiv indikation på tab. Det kan betyde en tidligere nedskrivning af udlån og kan i praksis betyde et større omfang af nedskrivninger som følge af IFRS 9. Nedskrivningernes størrelse vil generelt afhænge af konjunkturerne på implementeringstidspunktet og de enkelte kreditinstitutters udlånsporteføljer og nuværende praksis for nedskrivning. En nedskrivning reducerer et instituts indtjening og øger værdien af udlånet. Det reducerer derved instituttets kapitalgrundlag.

Da IFRS 9 kan betyde større nedskrivninger på udlån, blev der med CRR II indført en ordning for gradvis indfasning af effekten på institutternes kapitalgrundlag af de nye regler med IFRS 9. Overgangsordningen løber i perioden 2018-22, hvorefter IFRS 9 vil være fuldt indfaset. Det er valgfrit for kreditinstitutter, om de vil benytte overgangsordningen. Tilladelse til at benytte overgangsordningen gives af den kompetente tilsynsmyndighed (i Danmark Finanstilsynet).

Som følge af COVID-19-krisen vil kreditinstitutters forventede tab på deres udlån (til virksomheder, husholdninger mv.) som udgangspunkt stige væsentligt. Kommissionen foreslår derfor, at overgangsordningen lempes, så den

¹ <https://www.bis.org/press/p200327.htm>

² <https://www.bis.org/press/p200403.htm>

³ IFRS er forkortelse for International Financial Regulatory Standards – De internationale regnskabsstandarder. IFRS udstedes af det internationale standardsættende organ, International Accounting Standards Board (IASB), der er en privat organisation. IASB er sammensat af internationale eksperter på området. Børsnoterede virksomheder inden for EU har siden 2005 skullet anvende IFRS i deres koncernregnskaber. Regnskabsstandarderne anvendes globalt af et stigende antal lande, dog ikke USA. Nye eller ændrede standarder fra IASB kan først anvendes i EU, når de er blevet godkendt i EU efter en såkaldt komitologiprocedure, hvor Kommissionen gives gennemførelsesbeføjelser.

justeres og forlænges fra 2018-22 til 2018-24. Forslaget følger en anbefaling fra Basel-komitéen.⁴

Overgangsordningen har til formål at afbøde effekten af de nye regler for nedskrivninger af udlån i IFRS 9 og giver institutterne mulighed for at beregne et tillæg ved opgørelsen af den kapital, der anvendes til dækning af kapitalkrav. Dvs. at et instituts opgjorte kapitalgrundlag øges med tillægget. Tillægget beregnes som stigningen i institutternes nedskrivninger som følge af overgangen til IFRS 9 ganget med en faktor. Tillægget (faktoren) reduceres gradvist over den femårige periode 2018-22, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Faktor til beregning af tillæg til opgørelse af kapitalgrundlag

År	Gældende overgangsordning	Kommissionens forslag, maj 2020
2018	0,95	-
2019	0,85	-
2020	0,70	1,00
2021	0,50	1,00
2022	0,25	0,75
2023	0,00	0,50
2024	0,00	0,25
2025	0,00	0,00

Kilde: Kommissionens forslag til ændring af CRR II, maj 2020, og gældende overgangsordning (dynamisk del).

Overgangsordningen omfatter to modeller – en statisk og en dynamisk model. Den statiske model tager alene udgangspunkt i forskellen ved årsskiftet 2017/2018 mellem nedskrivninger under de tidligere regnskabsregler og IFRS 9 og indfaser virkningen heraf på institutternes kapitalgrundlag gradvist frem til udgangen af 2022. Kommissionens forslag omfatter ikke en ændring af den statiske model. Den dynamiske model tillader, at der tages højde for eventuelle stigninger i nedskrivninger på udlån undervejs i perioden fra den 1. januar 2018. Dvs. hvis forventede tab og nedskrivninger på udlån stiger undervejs i perioden, så tillader overgangsordningens dynamiske model, at et institut laver et større tillæg til sit kapitalgrundlag for at opveje herfor.

Kommissionens forslag justerer og forlænger den dynamiske model med to år – fra 2018-2022 til 2018-2024. Overgangsordningen giver et institut tilladelse til, at tillægget til kapitalgrundlaget udgør 100 pct. af nedskrivningerne på udlån i 2020 og 2021 som følge af IFRS 9 (se tabel 1).⁵ Kommissionens forslag ophæver dermed effekten af IFRS 9 på institutternes kapitalgrundlag

⁴ Link til pressemeddelelse fra Basel-komiteen af 3. april 2020 om yderligere tiltag vedr. COVID-19, herunder ændring af overgangsordning vedr. IFRS 9: <https://www.bis.org/press/p200403.htm>

⁵ Til sammenligning kunne 95 pct. af effekten af IFRS9 indregnes i det første år under den eksisterende ordning.

i 2020 og 2021. I de følgende tre år reduceres tillægget gradvist. Dvs. fra 2025 vil IFRS9 ifølge forslaget være fuldt indfaset. Under den gældende overgangsordning vil IFRS 9 være fuldt indfaset i 2023.

Under de gældende regler kan institutter kun omgøre deres beslutning om at anvende overgangsordningen én gang i overgangsperioden. Ifølge forslaget vil institutterne fremover kunne omgøre beslutning en vedr. overgangsordningen flere gange – dog fortsat med forudgående tilladelse af de respektive kompetente tilsynsmyndigheder.

2. Lempelse af minimumskapitalkrav vedr. offentligt garanterede udlån

Kommissionen foreslår, at kreditinstitutters udlån, som det offentlige har stillet garantier mv. for i forbindelse med COVID-19 (fx udlån til virksomheder) skal have en mere lempelig behandling i opgørelsen af institutters kapitalgrundlag.⁶

Det foreslås, at sådanne udlån skal have samme lempelige behandling, som garantier stillet af eksportkreditagenturer (i Danmark Eksportkreditfonden – EKF) får i dag.⁷ Konkret indebærer forslaget, at kapitalkravene til institutters nødlidende eksponeringer, hvor det offentlige har stillet sikkerhed i form af garantier mv., lempes. Nødlidende eksponeringer kan være udlån (som der kan være stillet forskellige former for sikkerhed for), som misligholdes af låntager, eller som på anden vis indebærer tab for det långivende kreditinstitut.

Krav til det kapitalgrundlag, som et institut mindst skal have til at dække tab på nødlidende eksponeringer, kaldes også for NPL-bagstopperen. NPL-bagstopperen er etableret med en ændring af kapitalkravsforordningen i april 2019.

NPL-bagstopperen og kravet om mindstekapital indeholder en overgangsordning, så den omfatter ikke eksponeringer bevilget før den 26. april 2019, medmindre kreditinstitutterne ændrer lånevilkår, som øger eksponeringen.

Under NPL-bagstopperen bestemmes et kapitalkrav til en nødlidende eksponering ud fra, hvor længe eksponeringen har været nødlidende (dvs. hvor længe udlånet har indebåret tab for det långivende institut), hvor stor en del af eksponeringen, der er stillet sikkerhed for og typen af denne sikkerhed (fx fast ejendom). Dette sammenfattes i en faktor. Når faktoren er 0, stilles der ikke et kapitalkrav under NPL-bagstopperen. Når faktoren er 1, stilles der det fulde minimumskrav til kapital under NPL-bagstopperen.

⁶ Offentlige garantier stilles af bl.a. regeringer, centralbanker, offentlige enheder og lokale og regionale myndigheder.

⁷ Offentlige eksportkreditagenturer udsteder ifølge Kommissionen typisk garantier på vegne af stater for at beskytte kreditinstitutter mod tab på udlån ydet som led i eksportfremme. Kommissionen foreslår vedr. offentlige garantier mv. for kreditinstitutters udlån i forbindelse med COVID-19 kan vedrøre institutternes udlån til virksomheder bredere end eksportfremme.

Nødlidende eksponeringer med en offentlig garanti mv. behandles i dag som eksponeringer, hvor der er stillet anden sikkerhed end fast ejendom, og hvor vægten er 0 i de første tre år og stiger gradvis til 1 i det 8. år. Kommissionen foreslår, at vægten på disse eksponeringer i stedet skal være 0 indtil det 8. år. Det betyder, at der ikke vil være en reduktion i kapitalgrundlaget i denne periode for sådanne nødlidende eksponeringer.

3. Udskydelse af anvendelsesdato for tillæg til gearingsgradskravet

Med CRR II indføres et krav til alle institutter om, at gearingsgraden skal være mindst 3 pct. (et såkaldt gearingsgradkrav). Gearingsgraden opgøres som forholdet mellem et kreditinstituts kapitalgrundlag (den såkaldte kernekapital) og instituttets samlede ikke-risikovægtede eksponeringer, fx udlån.

Med CRR II indføres derudover et krav om et tillæg til gearingsgradkravet (en gearingsgradbuffer) for globalt systemisk vigtige finansielle institutter (G-SIFI'er), som lægges oven på gearingsgradkravet. Kommissionen foreslår at udskyde ikrafttrædelsesdatoen for gearingsgradbufferen for G-SIFI'er med et år, så den først træder i kraft 1. januar 2023 i stedet for 1. januar 2022. Forslaget følger en anbefaling fra Basel-komiteén.⁸

Med forslaget vil de største institutter i EU (de institutter, der er udpeget G-SIFI'er) først skulle overholde gearingsgradbufferkravet et år senere end ellers tiltænkt. Ingen danske institutter er underlagt gearingsgradbufferen, idet ingen danske kreditinstitutter aktuelt er udpeget som G-SIFI'er.

4. Ændring af behandling af eksponeringer mod centralbanker i beregning af gearingsgraden

I CRR II indføres sammen med gearingsgradkravet en mulighed for, at tilsynsmyndigheder i særlige tilfælde kan tillade at undtage visse eksponeringer mod centralbanken, fx institutters kontante indeståender i centralbanken, fra opgørelsen af eksponeringer (udlån mv.), når gearingsgraden beregnes.

Gearingsgradkravet og undtagelsen træder i kraft 28. juni 2021. Undtagelsen skal gives af tilsynsmyndigheden efter høring af centralbanken.

Formålet med undtagelsen er at understøtte pengepolitikken ved at sikre, at eksponeringer mod centralbanker ikke bidrager til at reducere institutternes gearingsgrad, så de fremstår dårligere kapitaliserede. Eksponeringer

⁸ Link til pressemeddelelse fra Basel-komiteén af 27. marts 2020 om udskydelse af implementering af Basel III: <https://www.bis.org/press/p200327.htm>.

mod centralbanker er således ikke til hinder for, at et institut kan efterleve gearingsgradkravet.

Når denne undtagelse bruges, skal institutternes gearingsgradkrav dog (ifølge reglerne vedtaget med CRR II) samtidig løbende justeres opad, således at forskellen mellem et instituts gearingsgrad og gearingsgradkravet (kapitaloverdækning) ikke ændres som følge af undtagelsen.

Kommissionens forslag indebærer, at der alene udregnes et justeret gearingskrav på det tidspunkt, hvor undtagelsen tages i brug baseret på institutternes eksponeringer mod centralbanken. Der skal ikke (som ellers vedtaget med CRR II) foretages løbende justeringer til gearingskravet, uanset at institutternes eksponeringer mod deres respektive centralbanker måtte ændre sig.

Forslaget vil muliggøre en større kapitaloverdækning for et kreditinstitut (gearingsgrad ift. gearingskrav) og derved understøtte pengepolitikken, og at instituttet ikke reducerer sine udlån til virksomheder og husholdninger.

5. Fremskyndelse af undtagelsen fsva. visse softwareaktiver fra at skulle fratrækkes kapitalgrundlaget

I henhold til CRR skal kreditinstitutter fratække værdien af deres immaterielle aktiver (goodwill, softwareaktiver (kunne fx være et program vedr. betalingstjenester) mv.) ved opgørelsen af kapitalgrundlaget. Det skyldes, at kreditinstitutters immaterielle aktiver ikke altid har en reel værdi i tilfælde af instituttets afvikling, insolvens eller likvidation.

Med CRR II bliver reglerne for denne såkaldte reduktion i opgørelsen af kapitalgrundlaget som følge af immaterielle aktiver imidlertid lempet, så kreditinstitutter ikke skal foretage reduktion for forsigtigt værdiansatte softwareaktiver, hvis værdi ikke påvirkes negativt af instituttets afvikling, insolvens eller likvidation. Det betyder, at institutternes kapitalgrundlag kan medregne værdien af sådanne softwareaktiver, og at kapitalgrundlaget således vil være større end uden denne mulighed.

Lempelsen skyldtes primært et hensyn til at sikre mere ensartede konkurrencevilkår for EU-landenes institutter sammenlignet med øvrige jurisdiktioner, der har mere lempelige tilgange til spørgsmålet om immaterielle aktiver.

Kommissionen foreslår at fremrykke den med CRR II vedtagne undtagelse om at skulle reducere kapitalgrundlaget som følge af visse softwareaktiver. Ændringen vil derfor kunne øge et instituts opgjorte kapitalgrundlag. Med forslaget fremrykkes undtagelsen med ca. 12 måneder fra udgangen af 2021 til udgangen af 2020.

6. Fremskyndelse af lempelsen af kapitalkrav for visse udlån til pensionister og arbejdstagere

Kommissionen foreslår at fremrykke en allerede vedtaget lempelse af kapitalkrav til institutter for udlån til pensionister og arbejdstagere, så den gælder straks fra offentliggørelse af den foreslåede forordning frem for 28. juni 2021.

Lempelsen betyder, at institutter kan risikovægte et lån til pensionister og arbejdstagere lavere (med en risikovægt på 35 pct. frem for typisk 75 pct. af eksponeringen), såfremt lånet overholder en række betingelser.⁹ Hensynet er at tilskynde institutterne til at yde lån til disse låntagere ved at reducere kapitalkravet for udlån til disse kunder.

7. Fremskyndelse af lempelse af kapitalkrav vedr. udlån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og infrastruktur

Kommissionen foreslår at fremrykke en reduktion i kapitalkravet for institutters udlån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og infrastruktur vedtaget med CRR II, så bestemmelserne træder i kraft straks ved offentliggørelsen af den foreslåede forordning frem for den 28. juni 2021.

Lempelserne medfører, at der gives lavere risikovægte og dermed kapitalkrav for udlån til SMV'er og infrastruktur, hvilket sker for at tilskynde institutterne til at øge deres eksponering mod denne type udlån.

Som reglerne er nu, kan et instituts risikovægtede eksponering mod en SMV ganges med 0,7619, forudsat at udlånet til den pågældende SMV ikke overstiger 1,5 mio. euro. Dette kaldes en støttefaktor, idet faktoren reducerer kapitalkravet til eksponeringen. Overstiger udlånet 1,5 mio. euro, kan instituttet ifølge CRR ikke anvende støttefaktoren på den pågældende SMV.

CRR II udvidede støttefaktoren til også at omfatte eksponeringer mod SMV'er, der overstiger 1,5 mio. euro, når omsætningen i virksomheden er lavere end 50 mio. euro. Den del af eksponeringen, som overstiger 1,5 mio. euro, kan iht. CRR II ganges med en støttefaktor på 0,85 i beregningen af kapitalkravet til eksponeringen.

CRR II indfører også en lempeligere behandling af eksponeringer mod enheder, som er oprettet med henblik på at drive eller finansiere infrastruktur, som yder eller understøtter væsentlige offentlige tjenesteydelser. Den risikovægtede eksponering for disse typer af eksponeringer vil kunne ganges med en faktor 0,75.

⁹ Betingelserne inkluderer, at låntagers pensionskasse eller arbejdsgiver skal kunne betale direkte til långiver uden om låntager. Herudover må de månedlige betalinger til lånet maksimalt udgøre 20 pct. af låntagers indkomst, låntager skal være tilstrækkeligt forsikret ved dødsfald eller tab af arbejdsevne og lånet må ikke have en løbetid over 10 år.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget og har endnu ikke vedtaget sin holdning til forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen foreslår alene ændringer til eksisterende bestemmelser i EU-reguleringen. Kommissionen anfører, at formålet om at styrke kreditinstitutters kapacitet til at låne ud under COVID-19-krisen, mens institutternes robusthed bevares, bedre kan opnås på EU-niveau fremfor af EU-landene enkeltvis, idet ændringerne vedrører tidspunkt for anvendelse af EU-regler og tilpasning af eksisterende EU-regler, og idet udfordringerne, som forslaget adresserer er de samme på tværs af EU-lande.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der er alene tale om ændringer i gældende forordning, der er direkte gældende i EU-landene.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil, idet det er en forordning, være direkte gældende i Danmark. Der forventes ikke at være lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan generelt have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter den fortsatte finansiering af husholdninger og virksomheder under COVID-19-krisen. Lempelser af kapitalkrav kan generelt medføre en mindre robust finansiel sektor, men lempelserne vurderes generelt at være målrettede og af en karakter, som begrænser en stigende risiko.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes samlet set at kunne have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser i den nuværende situation.

Formålet med IFRS 9-overgangsordningen er gradvist at tage højde for effekten af større forventede nedskrivninger og tab på udlån ved opgørelse af et instituts kapitalgrundlag. Effekten og fordelene af overgangsordningen og Kommissionens forslag forventes at være større i institutter med relativt

svage udlån med høj risiko for nedskrivning og tab end i institutter med relativt bedre udlån med mindre risiko for nedskrivninger og tab. Det vil generelt afhænge af kreditinstitutternes robusthed, herunder deres kapitalgrundlag, om et institut vil have fordel af at benytte overgangsordningen.

Det samme gør sig gældende fsva. forslaget om lempelse af minimumskapitalkravet vedr. offentligt garanterede lån (NPL-bagstopperen). Institutter, der har relativt høj eksponering mod brancher, der er særligt hårdt ramt af den økonomiske krise, eller er beliggende i lande, der er særligt hårdt ramt, forventes at drage større fordel af den såkaldte NPL-bagstopper og Kommissionens forslag.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget forventes ikke at have direkte konsekvenser for forbrugere, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø eller sundhed i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med frist for høringsbidrag den 5. maj 2020. Der er indkommet høringsvar fra Finans Danmark (FiDa).

FiDa støtter Kommissionens forslag til justeringer i kapitalkravsforordningen og støtter særligt forslagene til forlængelse af IFRS 9-overgangsordningen, udvidelse af NPL-bagstopperen, fremrykning af anvendelsesdatoen for undtagelse af softwareinvesteringer fra fradrag i kapitalgrundlaget og fremrykning af anvendelsesdatoen for den reviderede SMV-støttefaktor.

FiDa bemærker, at Kommissionens forslag til ændring af NPL-bagstopperen risikerer at udvande den politiske hensigt om at fremme udlån til virksomheder og privatpersonen. Ifølge FiDa skyldes dette, at en udvidelse af eksponering mod en kunde som led i at understøtte kunden under COVID-19-pandemien vil betyde, at hvis den pågældende kundes eksisterende eksponering er omfattet af den gældende overgangsordning (og dermed undtaget for kravet om minimumsdækning), vil forøgelsen af eksponeringen betyde, at *hele* eksponeringen fremover ikke vil være omfattet af overgangsordningen.

FiDa foreslår derfor, at det præciseres, at en midlertidig COVID-19-relateret udvidelse af en eksponering, der er omfattet af overgangsordningen, ikke medfører, at eksponeringen ikke længere omfattes af overgangsordningen for NPL-bagstopperen. Alternativt foreslår FiDa, at overgangsbestemmelsen justeres så det alene er den udvidede del af eksponeringen, der ikke omfattes af overgangsordningen.

FiDa finder videre, at ændringen af kapitalkravsforordningen også bør omfatte en justering af de gældende regler for kapitaldækning af markedsrisiko¹⁰ med henblik på at imødegå overdreven procyklikalitet i kapitalkravet (hvor kapitalkravet ændres uhensigtsmæssigt ift. konjunkturudsving, dvs. bliver lavere i opgangstider og højere i nedgangstider), aktualiseret af COVID-19-pandemien. De eksisterende regler tager ifølge FiDa ikke højde for situationer med en lang periode med ekstraordinære store udsving i finansmarkederne, som man har set under COVID-19-pandemien. FiDa foreslår, at tilsynsmyndigheder får beføjelse til at afvige de generelle regler under særlige omstændigheder med længerevarende store markedsudsving.

FiDa foreslår endelig at lette en række operationelle byrder for kreditinstitutterne.¹¹

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landenes nærmere holdning til forslaget kendes endnu ikke. Landene ventes generelt at støtte forslaget eller et kompromis tæt herpå.

De fleste EU-lande forventes generelt at være åbne for Kommissionens forslag for at kunne tage højde for COVID-19-krisen. Nogle lande ventes at lægge vægt på, at ændringer skal begrænses og være målrettede, og at Kommissionens forslag bør vedtages uden større ændringer. Andre lande ventes at ønske yderligere ændringer end Kommissionens forslag.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Kreditinstitutter i EU står i dag stærkere end før den finansielle krise som følge af ikke mindst en betydeligt stærkere finansiell regulering og tilsyn, herunder skærpede krav til kapital- og likviditet. Såfremt institutterne fortsat skal være i stand til at låne til husholdninger og virksomheder, er det centralt at sikre en fortsat robust kreditsektor, således at den økonomiske krise ikke udvikler sig til også at blive en finansiell krise.

Regeringen finder, at finansielle virksomheder, herunder kreditinstitutter, spiller en vigtig rolle i den nuværende vanskelige situation med fortsat at sørge for likviditet og kreditgivning til erhvervsliv og husholdninger. De spiller også en vigtig rolle i at sikre, at nationale initiativer til at understøtte økonomisk aktivitet og beskæftigelse får den ønskede effekt for ikke mindst trængte erhverv og arbejdspladser. Regeringen er derfor åben for Kommissionens forslag om målrettede ændringer af EU-reglerne vedr. kreditinstitutter, der er relaterede til COVID-19-krisen.

¹⁰ Markedsrisiko vedrører risikoen for at et institut lider tab som følge af kursudsving og andre ændringer på finansielle instrumenter, fx aktier og obligationer. Kapitalkrav knyttet hertil skal medvirke til at kunne absorbere sådanne tab.

¹¹ De konkrete forslag vedrører at udskyde anvendelsesdatoen for modpartsrisiko og markedsrisiko og implementeringen af regulatorisk eftersyn af kreditinstitutternes interne modeller.

I lyset af den aktuelle situation, vigtigheden af at kreditinstitutterne kan holde hånden under udlån til sunde husholdninger og virksomheder, og henset til vigtigheden af hurtigt at kunne vedtage forslaget, støtter regeringen derfor Kommissionens forslag og forventer at kunne støtte et kompromisforslag tæt herpå.

Regeringen finder i princippet en forlængelse og udvidelse af IFRS 9-overgangsordningen for indfasning af effekten af nye regler for nedskrivning af udlån på institutternes kapitalgrundlag uhensigtsmæssig i lyset af den øgede kompleksitet af reglerne og den mindre gennemsigthed af institutternes kapitalforhold og sundhedstilstand. Det skyldes, at det er vigtigt for tilliden til institutterne og den samlede sektor, at der er høj transparens af kapitalforhold, og at data afspejler de reelle risici forbundet med institutternes udlånsvirksomhed. Dette var en vigtig lære af finanskrisen i 2008/09.

Regeringen anerkender dog samtidig, at Kommissionen følger de globale anbefalinger fra Basel-komitéen tæt, og at der alene er tale om en udskydelse af de tidligere vedtagne stramninger, og ikke permanente fravigelser. I dette lys kan regeringen også acceptere de foreslåede justeringer til overgangsordningen for IFRS 9.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Samlenotat om erklæring vedr. fortsat kreditgivning til husholdninger og virksomheder i lyset af COVID-19, herunder EU-myndigheders og nationale finansielle myndigheders arbejde med at sikre finansielle virksomheders robusthed i lyset af COVID-19, er oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. april 2020 forud for uformelt ECOFIN 16. april 2020.

CRR II er forelagt Folketingets Europaudvalg 2. december 2016 forud for ECOFIN 6. december 2016, 14. juni forud for ECOFIN 16. juni 2017, 1. december forud for ECOFIN 5. december 2017, 12. marts forud for ECOFIN 13. marts 2018, 18. maj forud for ECOFIN 25. maj 2018 og 30. november 2018 forud for ECOFIN 4. december 2018.